

รูปแบบและแนวทางที่เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนสำหรับ
 นักศึกษากลุ่มรายวิชาศึกษาทั่วไป: กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
 วิทยาเขตหาดใหญ่

Appropriate Models and Guidelines for Chinese Language Teaching and
 Learning Management for General Education Course Students: Case Study of
 Prince of Songkla University, Hat Yai Campus

ฐิติวรรณ ชิววิภาส^{1*}

Thitiwan Cheewawiphas^{1*}

(Received: November 9, 2021; Revised: April 3, 2022; Accepted: April 12, 2022)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบและแนวทางที่เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนสำหรับนักศึกษากลุ่มรายวิชาศึกษาทั่วไป โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกและประชุมสนทนากลุ่มเพื่อขอความเห็นจากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนและอาจารย์ผู้สอนในรายวิชาศึกษาทั่วไปของสาขาภาษาจีน คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ประจำปีการศึกษาที่ 2 ปี พ.ศ.2564 จำนวน 15 ตัวอย่าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัญหาที่สำคัญ ได้แก่ จำนวนชั่วโมงในการจัดการเรียนการสอนต่อสัปดาห์มีจำนวนน้อยเกินไป ทำให้ไม่เพียงพอต่อการเรียนรู้ในเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับภาษาจีน 2) ความต้องการต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนสำหรับนักศึกษากลุ่มรายวิชาศึกษาทั่วไป พบว่า ต้องการให้ผู้สอนเน้นทักษะการฟัง การพูด และการอ่านที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในชีวิตประจำวัน โดยไม่เน้นทักษะการเขียน เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและมีปฏิสัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติที่หลากหลายรูปแบบ 3) รูปแบบและแนวทางที่เหมาะสม แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ก่อนลงทะเบียนเรียน ควรจัดให้มีการปฐมนิเทศหรือให้ข้อมูลผ่านช่องทางต่าง ๆ เพื่อให้ข้อมูลสำหรับการเตรียมตัวก่อนเรียนภาษาจีน ส่วนที่ 2 ระหว่างเรียน เน้นจัดกิจกรรมเรียนรู้ภาษาจีนผ่านกิจกรรมที่ทำให้นักศึกษาได้เกิดการฝึกฝน

¹คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

¹Faculty of Liberal Arts, Prince of Songkla University

*Corresponding author. E-mail: yhung_chee8898@hotmail.com

และเรียนรู้จริงทั้งในและนอกชั้นเรียน ส่วนที่ 3 สิ้นสุดการเรียน จัดให้มีระบบการประเมินผลการเรียนรู้ภาษาจีนตามเนื้อหาในรายวิชา โดยเน้นให้เกิดทักษะการสื่อสารภาษาจีน เช่น การถาม - ตอบ การแสดงบทบาทสมมติ การเล่าเรื่องสั้นผ่านคลิปวิดีโอ

คำสำคัญ: รูปแบบและแนวทางที่เหมาะสม การจัดการเรียนการสอนภาษาจีน รายวิชาศึกษาทั่วไป

Abstract

The purpose of this research was to study the effective models and approaches in Chinese language teaching for general education course. This qualitative research were collected data through in-depth interviews and group discussion The samples were registered students and instructors from Chinese language course, the general education course of second semester of 2021, Faculty of Arts Prince of Songkla University Hat Yai Campus. The data from 15 samples were analyzed using content analysis. The results of the research found that 1) a major problem was that the number of teaching hours per week was too small, 2) there was a need for teachers to emphasize their teaching areas on listening, speaking and reading skills, and less on writing; daily life contents with various practice activities in class should be emphasized, 3) the effective models and guidelines were suggested in 3 aspects: First, before enrollment, providing an orientation or course related information through various channels is needed. Second, during the course, learning Chinese through activities which allows students to practice and learn in and outside the classroom would be an advantage. Last, at the end of the course, it should assess students' performance according to the course objectives, and emphasize on Chinese communication such as questions-answers, role play, short story telling through video clips.

Keywords: Appropriate Models and Guidelines, Chinese Language Teaching and learning Management, General Education Course

บทนำ

ในปัจจุบันภาษาจีนถือเป็นกุญแจความรู้สู่โลกสื่อสารยุคใหม่ที่ได้ทวีความสำคัญขึ้นเรื่อย ๆ ต่อพลเมืองโลก ทั้งในแง่ของการติดต่อสื่อสาร การดำรงชีวิต และการทำธุรกิจ อันเป็นอิทธิพลที่เกิดขึ้นมาจากปัจจัยด้านขนาดของประเทศและจำนวนประชากรของประเทศจีน ที่ได้ทำให้ภาษาจีนได้กลายเป็นภาษาที่มีผู้คนต่างนำมาใช้สำหรับติดต่อสื่อสารมากที่สุดในโลก และถือเป็นหนึ่งในห้าภาษา

หลักขององค์การสหประชาชาติ ในส่วนของประเทศไทยทางรัฐบาลได้กำหนดให้ภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศและเป็นภาษาที่สองสำหรับประชาชนคนไทย ทำให้ปฏิเสธไม่ได้ว่าการมีความรู้และทักษะภาษาจีนย่อมสร้างความได้เปรียบและทำให้เกิดประโยชน์อย่างยิ่งในมิติต่าง ๆ เนื่องจากผู้ที่สามารถใช้ภาษาจีนในการติดต่อสื่อสารได้คล่องแคล่ว ก็เปรียบเสมือนมีเครื่องมือชิ้นสำคัญที่จะนำไปสู่การสร้างความสัมพันธ์ การประกอบอาชีพ การดำรงชีวิต การขยายโอกาสทางธุรกิจ และการศึกษาค้นคว้าความรู้ในวิทยาการแขนงต่าง ๆ เพราะภาษาจีนได้ถูกเปรียบเสมือนคลังภูมิปัญญาตะวันออกที่มีค่ามหาศาลยิ่ง จึงทำให้ปฏิเสธไม่ได้ว่าภาษาจีนได้ถือเป็นภาษาหนึ่งที่ทั่วโลกให้การยอมรับและให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะประเทศไทยเองก็ได้ตระหนักและให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการเรียนรู้ทักษะทางด้านภาษาจีนมากขึ้น ซึ่งเห็นได้จากในปัจจุบันประเทศไทยได้มีการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงระดับอุดมศึกษา เพื่อเสริมสร้างทักษะทางภาษาจีนด้านต่าง ๆ ทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน (อติเรก นวลศรี และปิยนันต์ คล้ายจันทร์, 2560)

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นหนึ่งในมหาวิทยาลัยของประเทศไทยที่มีความโดดเด่นเรื่องการจัดการเรียนการสอนที่มีความหลากหลายและมีคุณภาพ (มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2564) อันเป็นผลเนื่องมาจากนโยบายการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยที่มุ่งเน้นตามแนวทางพัฒนาการนิยม (Progressivism) กล่าวคือ การมุ่งพัฒนาผู้เรียนในทุกด้านเพื่อให้เกิดความพร้อมที่จะดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และสามารถปรับตัวได้ดีตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาผู้เรียนให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ และพัฒนาจากความต้องการของผู้เรียนผ่านกระบวนการแก้ปัญหาและค้นคว้าด้วยตนเอง การลงมือปฏิบัติทั้งในและนอกห้องเรียนซึ่งจะนำไปสู่การเรียนรู้ที่ยั่งยืน (ทิตนา แคมมณี, 2560) นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยยังส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เกิดความรู้ที่หลากหลายและมีทักษะต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการใช้ชีวิตในอนาคต จึงได้มีการเปิดรายวิชาศึกษาทั่วไป อันเป็นวิชาที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรอบรู้อย่างกว้างขวาง มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล มีความเข้าใจธรรมชาติ เข้าใจตนเอง เข้าใจผู้อื่น และเข้าใจสังคม เป็นผู้ใฝ่รู้ สามารถคิดอย่างมีเหตุผล สามารถใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารได้ดี มีคุณธรรม ตระหนักในคุณค่าของศิลปะและวัฒนธรรม ทั้งของไทยและของประชาคมนานาชาติ สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตและดำรงตนอยู่ในสังคมเป็นอย่างดี ซึ่งรายวิชาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะทางด้านภาษาจีน ก็ได้ถูกกำหนดไว้ให้เป็นรายวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยเพื่อตอบสนองต่อคุณลักษณะอันพึงมีที่หลากหลายของนักศึกษาด้วยกัน เช่น รายวิชาภาษาจีนเบื้องต้น รายวิชาสนทนาภาษาจีนในชีวิตประจำวัน รายวิชาภาษาจีนในที่ทำงาน โดยการดำเนินการจัดการเรียนการสอนของรายวิชาศึกษาทั่วไปในส่วนที่เกี่ยวข้องกับภาษาจีนของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ นั้นจะรับผิดชอบและดูแลโดยหลักสูตร

ภาษาจีน คณะศิลปศาสตร์ ที่ได้ก่อตั้งขึ้นเพื่อมุ่งเน้นให้ความรู้ ความสามารถทางภาษาและวัฒนธรรมจีน มีกระบวนการคิดวิเคราะห์ห้อย่างมีเหตุผล สามารถแสวงหาความรู้เพิ่มและประยุกต์ใช้ภาษาจีนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2564)

ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาจากข้อมูลสถิติการลงทะเบียนเรียนของนักศึกษาในกลุ่มรายวิชาศึกษาทั่วไป ในรายวิชาทางด้านภาษาจีนที่รับผิดชอบและดูแลโดยหลักสูตรภาษาจีน คณะศิลปศาสตร์ ในช่วงระยะเวลา 3 ปีที่ผ่านมา พบว่า มีนักศึกษาให้ความสนใจและลงทะเบียนเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด โดยในปี พ.ศ.2561 มีนักศึกษาลงทะเบียนเรียนจำนวนทั้งสิ้น 46 คน ปี พ.ศ.2562 มีนักศึกษาลงทะเบียนเรียนจำนวนทั้งสิ้น 37 คน และในปี พ.ศ.2563 มีนักศึกษาลงทะเบียนเรียนจำนวนทั้งสิ้น 309 คน (ฝ่ายทะเบียนและประมวลผล สำนักการศึกษาและนวัตกรรมการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2564) ซึ่งสาเหตุของการเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ประการแรก คือ กลุ่มรายวิชาศึกษาทั่วไปในรายวิชาทางด้านภาษาจีนได้ถูกบรรจุอยู่ในบางหลักสูตร เช่น หลักสูตรการจัดการอุตสาหกรรมการบินและการบริการ หลักสูตรของวิทยาลัยนานาชาติยางพาราไทย-จีน ที่จะต้องเรียนกลุ่มรายวิชาศึกษาทั่วไปในรายวิชาทางด้านภาษาจีน จำนวน 2-3 รายวิชา และประการที่สอง คือ รายวิชาศึกษาทั่วไปในรายวิชาทางด้านภาษาจีนได้มีการเปิดกลุ่มเรียนและกำหนดช่วงเวลาเรียนที่หลากหลายเพื่อเอื้อต่อความต้องการและความสนใจในการลงทะเบียนเรียนของนักศึกษาที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น

ดังนั้น เมื่อพิจารณาจากความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้ตระหนักและเห็นถึงความสำคัญของการยกระดับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนสำหรับนักศึกษากลุ่มรายวิชาศึกษาทั่วไป ซึ่งปฏิเสธไม่ได้ว่าเป็นผู้เรียนที่มีความหลากหลายในมิติต่าง ๆ เช่น พื้นฐานความรู้ ความเข้าใจ คุณลักษณะส่วนบุคคล ความต้องการ และความสนใจหรือความชอบที่แตกต่างกัน ทำให้เห็นถึงผลลัพธ์หลังเสร็จสิ้นการเรียนการสอนที่แตกต่างกันค่อนข้างมาก จึงเป็นที่มาของการวิจัยเรื่อง “รูปแบบและแนวทางที่เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนสำหรับนักศึกษากลุ่มรายวิชาศึกษาทั่วไป: กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่” ซึ่งผลการศึกษาดังนี้จะเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนให้มีประสิทธิภาพ มีความเหมาะสม ตอบสนองต่อวัตถุประสงค์และความต้องการทั้งของผู้เรียนและผู้สอน และสอดคล้องกับองค์ประกอบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนสำหรับนักศึกษากลุ่มรายวิชาศึกษาทั่วไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนสำหรับนักศึกษาในกลุ่มรายวิชาศึกษาทั่วไป กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่
2. เพื่อศึกษาความต้องการของผู้เรียนและผู้สอนต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนสำหรับนักศึกษาในกลุ่มรายวิชาศึกษาทั่วไป กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่
3. เพื่อศึกษารูปแบบและแนวทางที่เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนสำหรับนักศึกษาในกลุ่มรายวิชาศึกษาทั่วไป กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

การทบทวนวรรณกรรมและกรอบแนวคิดการวิจัย

1. ทฤษฎี Cognitive constructivism

เป็นพื้นฐานหลักสำหรับการเรียนการสอนที่มีแนวคิดว่ามนุษย์ต้อง “สร้าง” ความรู้ด้วยตนเอง โดยผ่านประสบการณ์ ซึ่งประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจะกระตุ้นให้ผู้เรียนสร้างโครงสร้างทางปัญญา โดยทฤษฎีดังกล่าวมีรากฐานมาจากทฤษฎีพัฒนาการเชอว์นปีญญาของเพียเจต์ ที่เชื่อว่าผู้เรียนเป็นผู้กระทำ โดยมีหลักการสอนเพื่อพัฒนาการเชอว์นปีญญา ไว้คือ (1) จัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม กระตุ้นให้ผู้เรียนได้ลงมือกระทำโดยผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกการเรียนรู้ ตอบคำถามของผู้เรียน และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงออก (2) จัดหาอุปกรณ์การเรียนรู้ที่เป็นรูปธรรม มีความเหมาะสม และมีจำนวนเพียงพอ (3) จัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์เรียนรู้ที่หลากหลายในขอบเขตเนื้อหาที่แตกต่างกัน และ(4) จัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากแรงจูงใจ โดยผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ได้แสดงพฤติกรรมและมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Anita, 2013)

ดังนั้น ภายใต้หลักการของทฤษฎี Cognitive constructivism ทำให้เห็นได้ว่าแนวคิดดังกล่าวมีความสัมพันธ์กับแนวคิด “การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีจากการกระทำ” (Learning by doing) ของจอห์น ดิวอี้ (Dewey, 1938) ที่ได้เสนอว่า การเรียนการสอนควรเน้นที่ตัวผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการกระทำ ผู้เรียนควรเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอนควรคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนควรมีบทบาทในการเรียนรู้ มิใช่เป็นเพียงฝ่ายรับเท่านั้น (อภิสรุภา พรรัตนานุกูล, 2562) ซึ่งจากรายละเอียดแนวคิดข้างต้นทำให้การวิจัยในครั้งนี้ มีเป้าหมายเพื่อยกระดับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนสำหรับนักศึกษาในกลุ่มรายวิชาศึกษาทั่วไปที่ผู้เรียนมีพื้นฐานความรู้ความเข้าใจ คุณลักษณะส่วนบุคคล ความสนใจหรือความชอบที่แตกต่างกัน ให้ตอบสนองต่อแนวคิดดังกล่าว และตอบโจทย์ที่ ธัญญารัตน์ มะลาศรี และ Wei Jingru (2560) ได้สรุปไว้ว่า การเรียนภาษาจีนในฐานะ

ภาษาที่สอง ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะในการใช้ภาษาและเกิดประโยชน์ในการติดต่อสื่อสาร จึงได้เสนอการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาที่สอง โดยแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ได้แก่ (1) ขั้นตอนการรับรู้ (2) ขั้นตอนทำความเข้าใจ (3) ขั้นตอนการทบทวน และ (4) ขั้นตอนการนำไปใช้

จากพื้นฐานทฤษฎีและหลักการข้างต้น พบว่า การศึกษาถึงความต้องการของผู้ที่เกี่ยวข้องเป็นเรื่องสำคัญ เนื่องจากทำให้ได้ข้อเท็จจริงที่นำมาสู่การหาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนที่เหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียนได้อย่างดี อย่างเช่นที่งานวิจัยของ อติเรก นวลศรี และ ปิยนันต์ คล้ายจันทร์ (2560) ที่ได้ศึกษาและสรุปเกี่ยวกับความต้องการในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน พบว่าประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความต้องการและความจำเป็นในการจัดการเรียนการสอน 2) ด้านสาระเนื้อหาที่ควรจัดสอน 3) ด้านรูปแบบและลักษณะการจัดการเรียนการสอน 4) ด้านประโยชน์และความคาดหวังต่อการเรียนภาษาจีน 5) ด้านลักษณะเด่นของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน และ 6) ด้านความคาดหวังต่อการจัดการเรียนการสอน นอกจากนี้ ยังมีงานวิจัยที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนที่น่าสนใจ โดยสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ด้าน คือ 1) ด้านการจัดการเรียนการสอน ผู้สอนควรใช้รูปแบบการสอนที่เน้นกระบวนการกลุ่ม โดยใช้กิจกรรมที่มีความหลากหลายสลับเปลี่ยนกันไปในแต่ละคาบ สอดคล้องกับความแตกต่างของผู้เรียน เนื่องจากในชั้นเรียนเดียวกันมีผู้เรียนที่มีความแตกต่างกันหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับวิชาภาษาจีน ความถนัดและความชอบ เจตคติของผู้เรียนที่มีต่อวิชาภาษาจีน เพื่อช่วยลดความแตกต่างระหว่างผู้เรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนที่มีความถนัดและความชอบแตกต่างกัน ได้ทำกิจกรรมการเรียนการสอนที่หมุนเวียนกันอย่างทั่วถึง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาจีนในการสื่อสารมากที่สุด รวมถึงการสอดแทรกวัฒนธรรมเจ้าของภาษาในกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งเป็นหลักการจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ/ศูนย์กลาง 2) ด้านการใช้สื่อการเรียนรู้อุปกรณ์ในวิชาภาษาจีน ผู้สอนควรใช้สื่อเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการจัดการเรียนการสอนและการใช้ข่าวสาร/บุคคลที่กำลังเป็นที่สนใจของสังคมมาใช้เป็นสื่อในการสอน ซึ่งมีหลากหลายประเภท อาทิ การนำประเด็นที่ผู้เรียน/สังคมกำลังให้ความสนใจ เช่น สื่อบุคคล ได้แก่ ดารา ศิลปิน นักธุรกิจ เป็นต้น โดยผ่านสื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่สามารถนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้เรียน และ 3) ด้านการวัดและประเมินผล ในด้านการวัดและประเมินผลในชั้นเรียน ผู้สอนควรวัดประเมินผลผ่านกิจกรรมการเรียนการสอนที่จัดขึ้นในชั้นเรียน ผ่านวิธี/เครื่องมือการวัดที่หลากหลาย ทั้งรายบุคคลและกลุ่มและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินตนเอง

2. ทฤษฎี Social constructivism

มีพื้นฐานมาจากทฤษฎีพัฒนาการเชอวน์ปัญญาของวิกทอทสกี ที่เชื่อว่าผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับผู้อื่น ในขณะที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมในบริบทสังคม (Social context) โดยปฏิสัมพันธ์ทางสังคมทำให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยการเปลี่ยนความเข้าใจเดิมให้ถูกต้องหรือซับซ้อนขึ้น ดังนั้น ภายใต้หลักการของทฤษฎี Social constructivism ทำให้เห็นได้ว่าพื้นฐานแนวคิดการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นแนวทางสำคัญที่ผู้สอนนำมาใช้ปรับกระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นได้ โดยมีจุดเน้นคือการเพิ่มทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนที่สามารถปรับใช้ในชีวิตประจำวันในอนาคตได้ และสอดคล้องกับสังคมที่มีการพัฒนาทางเทคโนโลยีต่างๆ ผ่านการจัดกิจกรรมของผู้สอน ในการสร้างแรงจูงใจเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีศักยภาพ (ภูมิภควัจระ ภูมิพงศ์คชศร, 2560)

จากพื้นฐานทฤษฎีและหลักการข้างต้น พบว่า การรับรู้ถึงสภาพปัญหาและความต้องการของทั้งผู้เรียนและผู้สอนถือเป็นข้อมูลสำคัญที่นำมาสู่การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ดังที่งานวิจัยต่าง ๆ ศึกษาไว้ เช่น ธัญญารัตน์ มะลาศรี และ Wei Jingru (2560) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาจีนสำหรับผู้เรียนชาวไทย ซึ่งการศึกษาได้สะท้อนให้เห็นว่า ปัจจัยหลักของปัญหาในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ได้แก่ ขาดแรงจูงใจและการส่งเสริมการใช้ภาษาจีนนอกชั้นเรียน การเรียนการสอนไม่ได้เน้นการใช้ในชีวิตประจำวัน ทำให้ผู้ที่เรียนภาษาจีนชาวไทยจำนวนน้อยมากที่จะสามารถใช้ทักษะทางภาษาจีนได้อย่างดี เนื่องจากการเรียนการสอนมุ่งเน้นเพื่อวัตถุประสงค์ แต่ไม่มุ่งเน้นทางด้านการใช้สื่อสารในชีวิตประจำวันหรือปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ซึ่งสอดคล้องกับที่ ญัฐกานต์ ทวีวัฒน์เศรษฐ์ (2563) ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า การเรียนการสอนภาษาจีนเพื่อยกระดับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 จะให้ความสำคัญเพียงแต่เรื่องสื่อการสอน (แบบเรียน) อย่างเดียวไม่ได้ ทว่าต้องอาศัยหลักสูตร แบบเรียน ผู้สอน ผู้เรียนซึ่งเป็นองค์ประกอบร่วมกัน ทั้งนี้ เพื่อให้การเรียนการสอนมีคุณภาพและเกิดประสิทธิภาพอันสูงสุดต่อผู้เรียน ดังนี้

1. **ด้านหลักสูตร** หมวตวิชาศึกษาทั่วไปในระดับอุดมศึกษาควรปรับปรุงรายวิชาภาษาจีนโดยยกระดับและพัฒนาเนื้อหาในการเรียนการสอนให้มีความเข้มข้นขึ้น และ/หรือเพิ่มรายวิชาภาษาจีนเพื่ออาชีพในด้านต่าง ๆ เพื่อให้เข้ากับสถานการณ์ของผู้เรียนในยุคปัจจุบันและสังคมโลก วัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ภาษาจีนอย่างต่อเนื่อง ต่อยอดทักษะทางภาษาจากพื้นฐานความรู้ของผู้เรียนพัฒนาสู่ระดับสูงยิ่งขึ้น พร้อมสร้างศักยภาพผู้เรียนให้มีความพร้อมสู่อาชีพในยุค 4.0 ได้

2. ด้านแบบเรียน ผลิตแบบเรียนภาษาจีนที่มีเนื้อหาบทเรียนทันสมัย เพิ่มพูนความรู้ภาษาจีน ทั้งทักษะทางภาษา ศิลปวัฒนธรรมไทย-จีนเชิงเปรียบเทียบ โดยมีหัวข้อที่ครอบคลุมและมีความหลากหลาย ให้ผู้เรียนมีความรู้ทางสังคมพหุวัฒนธรรม อีกทั้ง แบบเรียนควรออกแบบเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้เนื้อหาด้วยตนเองได้ ออกแบบแบบฝึกหัดท้ายบทที่มีความหลากหลาย และกิจกรรมที่สร้างสรรค์ควบคู่กับบทเรียน เพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาทั้ง 4 ทักษะ ฟัง พูด อ่าน และเขียน ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการใช้ภาษาเพื่อสื่อสารในบริบทต่าง ๆ ได้ ใช้สื่อเทคโนโลยี เป็น มีความคิดริเริ่ม เรียนรู้การทำงานร่วมกับผู้อื่น และแก้ปัญหาได้ ดังนั้น ผู้เรียนจะไม่เพียงแต่เป็นภาษา แต่ยังสามารถบูรณาการทักษะของบุคคลในศตวรรษที่ 21 อีกด้วย

3. ด้านผู้สอน ผู้สอนต้องเปลี่ยนบทบาทจากผู้บรรยายเป็น “โค้ช” เปลี่ยนจากผู้ให้ความรู้ เป็นผู้ให้ทักษะ ใช้หลักการผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง สอนแบบ Active learning ใช้เทคโนโลยีเพื่อบูรณาการการเรียนการสอน

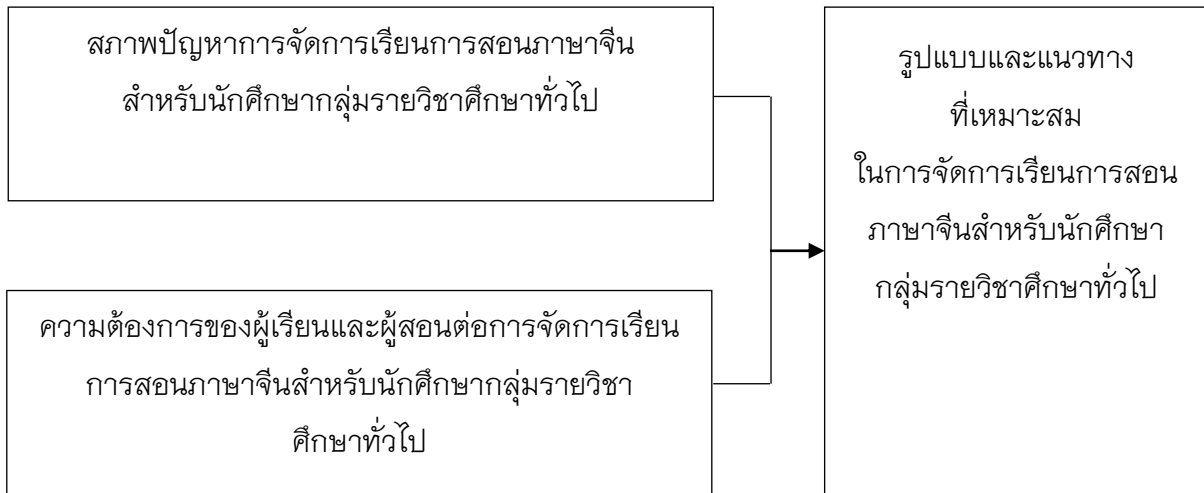
4. ด้านผู้เรียน ผู้เรียนในยุคศตวรรษที่ 21 จะต้อง “เรียนเป็น” ตามแบบ “การเรียนรู้ 4 แบบ คือ การเรียนเพื่อรู้ การเรียนเพื่อปฏิบัติได้ การเรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกัน และการเรียนรู้เพื่อชีวิต” หรืออีกนัยยะหนึ่ง คือ ผู้เรียนสามารถนำความรู้มาปฏิบัติใช้สื่อสาร ปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น และเพื่อสัมมาอาชีพของตนเองได้

อย่างไรก็ตาม การวิจัยครั้งนี้ อยู่ภายใต้ฐานคิดที่ ทิศนา แคมมณี (2560) ได้กล่าวไว้ว่า การเรียนภาษานั้นจำเป็นที่จะต้องเน้นความสามารถในการสื่อสารเป็นสำคัญ ซึ่งหากลงมือปฏิบัติจริง จะทำให้การเกิดการสื่อสารที่ดี การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเต็มที่ ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ ดังนั้น ควรสร้างการเรียนรู้ในห้องเรียนโดยเน้นการมีส่วนร่วมและสร้างบรรยากาศที่เหมาะสม ซึ่ง สมิตธิรักษ์ จันทรักษ์ (2561) ได้สรุปไว้เกี่ยวกับความเป็นสากล 5 รูปแบบที่นิยมนำไปใช้ในการจัดการศึกษาที่แพร่หลายทั่วโลก ได้แก่ 1) เน้นการพัฒนาด้านพุทธิพิสัย โดยเน้นที่แก่นของเนื้อหา 2) เน้นการพัฒนาด้านจิตพิสัย โดยเน้นความรู้สึกร ุณธรรม จริยธรรม ที่พึงประสงค์ 3) เน้นการพัฒนาด้านทักษะพิสัย มุ่งเน้นการดำเนินการจริง การกระทำต่าง ๆ 4) เน้นการพัฒนาด้านทักษะกระบวนการ มุ่งเน้นทักษะกระบวนการทางความคิดต่าง ๆ และ 5) เน้นการบูรณาการ มุ่งเน้นการพัฒนารอบด้านหรือการพัฒนาแบบองค์รวม ซึ่งทั้ง 5 แนวทาง สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาหรือปรับปรุงการเรียนการสอนตามความเหมาะสมและจุดเน้นที่มีร่วมกันของผู้เรียนและผู้สอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น การวิจัยครั้งนี้จะทำให้เกิดรูปแบบและแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่มีความเหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียน ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องรับรู้สภาพปัญหาและความ

ต้องการทั้งในมุมมองของผู้เรียนและผู้สอน เพื่อให้เกิดความสมดุลของความคิดเห็นทั้งสองมุมมอง ดังรายละเอียดประเด็นการศึกษาภายใต้กรอบแนวคิดการวิจัยในภาพที่ 1

กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการวิจัยด้วยวิธีการเชิงคุณภาพ โดยมีรายละเอียดวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. **ประชากร** ได้แก่ นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนและอาจารย์ผู้สอนในรายวิชาศึกษาทั่วไปของ หลักสูตรภาษาจีน คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ประจำปี การศึกษาที่ 2 ปี พ.ศ.2563 จำนวน 2 รายวิชา ได้แก่ รายวิชาภาษาจีนเบื้องต้น และรายวิชาสนทนา ภาษาจีนในชีวิตประจำวัน โดยแบ่งเป็น นักศึกษาจำนวน 189 คน และอาจารย์ผู้สอนในรายวิชาศึกษา ทั่วไปของหลักสูตรภาษาจีน จำนวน 4 คน (ฝ่ายทะเบียนและประมวลผล สำนักการศึกษาและ นวัตกรรมการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2564)

2. **กลุ่มตัวอย่าง** ผู้วิจัยกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลโดยใช้เกณฑ์ของ Creswell (2014) ที่ได้อธิบายว่า การสัมภาษณ์เชิงลึกควรมีขนาดของตัวอย่างอยู่ที่ระหว่าง 5 ถึง 25 คน ส่วนการ เลือกผู้ให้ข้อมูลใช้วิธีการเลือกโดยยึดจุดมุ่งหมายของการศึกษาเป็นหลัก โดยผู้ให้ข้อมูลในส่วน

การสัมภาษณ์ ได้แก่ นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนและอาจารย์ผู้สอนในรายวิชาศึกษาทั่วไปของหลักสูตรภาษาจีน คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ประจำปีการศึกษาที่ 2 ปี พ.ศ.2563 จำนวน 2 รายวิชา ได้แก่ รายวิชาภาษาจีนเบื้องต้น และรายวิชาสนทนาภาษาจีนในชีวิตประจำวัน รวมจำนวนทั้งสิ้น 15 คน แบ่งออกเป็นนักศึกษา จำนวน 11 คน (โดยแยกออกเป็นนักศึกษาที่มีความสนใจและมีผลประเมินการเรียนระดับค่อนข้างต่ำ จำนวน 4 คน นักศึกษาที่มีความสนใจและมีผลประเมินการเรียนระดับปานกลาง จำนวน 4 คน และนักศึกษาที่มีความสนใจและมีผลประเมินการเรียนระดับสูง จำนวน 3 คน) และเป็นอาจารย์ผู้สอน จำนวน 4 คน (เป็นอาจารย์ผู้สอนในรายวิชาศึกษาทั่วไปของหลักสูตรภาษาจีน คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่) ซึ่งผู้วิจัยพิจารณาแล้วว่าสามารถให้ข้อมูลได้ดีและเป็นประโยชน์ ส่วนกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการประชุมสนทนากลุ่ม ผู้เข้าร่วมประชุมเป็นอาจารย์ผู้สอนกลุ่มเดียวกันกับที่ได้ให้ความเห็นผ่านการสัมภาษณ์มาแล้ว จำนวนทั้ง 4 คน ซึ่งเป็นผู้ที่มีความเกี่ยวข้องต่อประเด็นที่ศึกษาเพื่อร่วมให้ความเห็นในภาพรวมเกี่ยวกับรูปแบบและแนวทางที่เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนสำหรับนักศึกษากลุ่มรายวิชาศึกษาทั่วไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สำหรับประกอบการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) และการจัดประชุมสนทนากลุ่ม (Focus group) โดยเป็นแบบสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ที่มีแนวคำถามที่สร้างขึ้นและผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์และเนื้อหาการวิจัย (ชาย โปธิลิตา, 2564) เพื่อมุ่งหาคำตอบใน 3 ประเด็นหลัก ๆ ได้แก่ สภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ความต้องการของผู้เรียนและผู้สอนต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน และรูปแบบและแนวทางที่เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนสำหรับนักศึกษากลุ่มรายวิชาศึกษาทั่วไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ในส่วนของการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้วิจัยส่งหนังสือขอสัมภาษณ์เชิงลึกไปยังกลุ่มผู้ให้ข้อมูลผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น E-mail และติดต่อผ่านทางโทรศัพท์เพื่อนัดหมายเวลาที่สะดวกเพื่อทำการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง และมีการจัดประเด็นพร้อมบันทึกเทประหว่างการสัมภาษณ์ ซึ่งการสัมภาษณ์อยู่ในช่วงระหว่างวันที่ 8-27 มีนาคม 2564 ในส่วนการจัดประชุมสนทนากลุ่ม เพื่อร่วมให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นที่ศึกษากับอาจารย์ผู้สอนและรับผิดชอบหลักสูตรภาษาจีน สาขาวิชาภาษาต่างประเทศ คณะศิลปศาสตร์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ เมื่อวันที่ 30 เมษายน 2564 เวลา 13.00–16.00 น.
ผ่านระบบออนไลน์ โดยใช้โปรแกรม Zoom

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นที่ได้จากแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ที่ผ่านการสัมภาษณ์เชิงลึกและการจัดประชุมสนทนากลุ่ม เกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ความต้องการของผู้เรียนและผู้สอนต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน และรูปแบบและแนวทางที่เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนสำหรับนักศึกษากลุ่มรายวิชาศึกษาทั่วไป โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัย โดยการจัดกลุ่มข้อมูล (Categories) เนื้อหาที่ได้รับจากการสัมภาษณ์และการจัดประชุมสนทนากลุ่ม ทำการเชื่อมโยงเนื้อหาแต่ละส่วนเข้าด้วยกันเพื่อหาข้อสรุป (Proposition) ทั้งในภาพรวมและส่วนย่อยของข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น และมีการตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล (Data triangulation) (ชาย โพธิลิตา, 2564)

ผลการวิจัย

1. สภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนสำหรับนักศึกษากลุ่มรายวิชาศึกษาทั่วไป กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ จากการศึกษาพบว่า ผู้ให้ข้อมูลทั้งที่เป็นผู้เรียนและผู้สอนมีความคิดเห็นส่วนใหญ่สอดคล้องตรงกันว่าเป็นสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนสำหรับนักศึกษากลุ่มรายวิชาศึกษาทั่วไป ซึ่งเป็นรายวิชาที่มีกลุ่มผู้เรียนที่มีพื้นฐานความรู้ความเข้าใจ คุณลักษณะส่วนบุคคล และความสนใจที่แตกต่างกัน ได้แก่ การเรียนการสอนต่อสัปดาห์ที่มีจำนวนน้อยเกินไป (2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์) ทำให้ไม่เพียงพอต่อการเรียนรู้ในเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับภาษาจีน ซึ่งเป็นทักษะที่ต้องอาศัยระยะเวลาและผู้เรียนที่ไม่มีพื้นฐาน การขาดแรงจูงใจในการเรียนรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับภาษาจีนอันเนื่องมาจากความรู้สึกที่ไม่ได้สนใจหรือมีความต้องการที่จะเรียนอย่างแท้จริง แต่มีความจำเป็นต้องเรียนเนื่องจากหลักสูตรของผู้เรียนกำหนดบังคับให้ต้องลงทะเบียนเรียนในรายวิชาศึกษาทั่วไปด้านภาษาจีน หรือรูปแบบการเรียนการสอนที่ยังขาดความน่าสนใจหรือไม่เหมาะสมต่อการเรียนภาษาจีนซึ่งผู้เรียนไม่มีหรือมีทักษะพื้นฐานที่แตกต่างกัน รวมทั้งระดับความยากของเนื้อหาและแบบเรียนที่ยังขาดความทันสมัย ทำให้ไม่เหมาะกับกลุ่มผู้เรียนในรายวิชาศึกษาทั่วไป ทั้งนี้ ในส่วนสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนรายวิชาศึกษาทั่วไป ที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ สามารถนำเสนอรายละเอียดโดยแยกประเด็นสภาพปัญหา ดังตารางที่ 1

นำเสนอรายละเอียดความต้องการต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนรายวิชาศึกษาทั่วไป โดยแยกออกเป็นประเด็นความต้องการ ทั้ง 5 ด้าน ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 รายละเอียดความต้องการต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนรายวิชาศึกษาทั่วไป

ผู้เรียน	ผู้สอน
<p>1. ด้านความต้องการ/ความจำเป็น</p> <ul style="list-style-type: none"> - ช่วยให้สามารถสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐานได้ โดยเฉพาะทักษะด้านการฟังและการพูด - เป็นความรู้พื้นฐานสำหรับนำไปประกอบอาชีพในอนาคตหรือศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นในประเทศไทยได้ - เรียนตามทีหลักสูตรที่ผู้เรียนสังกัดกำหนดไว้ให้ลงทะเบียนเรียนเพื่อเรียนรู้ในทักษะทางภาษาจีน - เป็นภาษาที่สาม สามารถนำไปใช้ได้จริงในอนาคต 	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นการเพิ่มโอกาสและสร้างช่องทางการประกอบอาชีพในอนาคตของผู้เรียน - ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนที่จะได้มีโอกาสนำภาษาจีนไปใช้ในอนาคต เช่น การทำงาน การท่องเที่ยว หรือการใช้ชีวิต เป็นต้น - ผู้เรียนได้สัมผัส เรียนรู้ และมีความเข้าใจเกี่ยวกับภาษาจีนและวัฒนธรรมจีนได้ในระดับหนึ่ง
<p>2. ด้านเนื้อหาและสาระ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เน้นคำศัพท์ วลี และประโยคที่ใช้บ่อยในชีวิตประจำวัน - ต้องการให้มีเนื้อหาที่เฉพาะเจาะจงสอดแทรกมากขึ้นอยู่ในบทเรียนด้วย เช่น ภาษาจีนสำหรับการท่องเที่ยว ภาษาจีนสำหรับการศึกษาต่อ เป็นต้น - ควรมีการเพิ่มเนื้อหาที่เสริมความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมจีนให้ผู้เรียนได้รับรู้เบื้องต้น 	<ul style="list-style-type: none"> - ภาษาจีนขั้นพื้นฐาน ที่มีเนื้อหาไม่ยากมากนัก เหมาะสมสำหรับผู้ไม่มีพื้นฐานหรือมีพื้นฐานเล็กน้อย - เน้นเนื้อหาที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในการทำงานได้ - เน้นทักษะการพูด การฟัง และการอ่าน ส่วนการเขียนอาจจะไม่ได้เน้นมากนัก - ควรสอดแทรกความรู้ทั่วไปที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมจีนและประเทศจีน เพื่อให้รู้จักสภาพความเป็นจีน

ตารางที่ 2 รายละเอียดความต้องการต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนรายวิชาศึกษาทั่วไป (ต่อ)

รายละเอียดความต้องการต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนรายวิชาศึกษาทั่วไป

ผู้เรียน	ผู้สอน
3. ด้านรูปแบบและลักษณะการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน	
<ul style="list-style-type: none"> - มีช่องทางสำหรับการฝึกฝนและเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านระบบออนไลน์ต่าง ๆ ของผู้สอน - มีผู้สอนทั้งอาจารย์ไทยและอาจารย์จีน เพื่อให้ผู้เรียนได้สัมผัสและรู้สำเนียงที่ถูกต้องจากเจ้าของภาษา เช่น อาจารย์ไทย รับผิดชอบสอน 60% อาจารย์จีน 40% - การทำกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในและนอกชั้นเรียนให้มากขึ้น เช่น การจัดกิจกรรมนอกชั้นเรียน โดยให้ผู้เรียนได้เรียนภาษาจีนผ่านวัฒนธรรมจีนที่สถาบันขงจื้อ - เน้นกิจกรรมที่ส่งเสริมเรื่อง Active learning เช่น การมอบหมายงานให้ผู้เรียนไปดูคลิปวิดีโอ เรียนรู้ด้วยตนเองทุกสัปดาห์ โดยผู้สอนกำหนดคลิปวิดีโอ และผู้เรียนทำแบบทดสอบผ่าน Quizizz kahoot การเรียกฝึกออกเสียงเป็นรายบุคคล หรือเรียกตอบรายบุคคล กิจกรรมทายคำศัพท์ การทบทวนเนื้อหาผ่านการสนทนาหน้าชั้นเรียน การเน้นพูดภาษาจีนในชั้นเรียน และการใช้เกมในรูปแบบต่าง ๆ ประกอบการเรียนการสอนภาษาจีน 	<ul style="list-style-type: none"> - จัดการเรียนแบบผสมผสาน เช่น เนื้อหาวิชาทั่วไปที่เป็นการบรรยาย คำศัพท์หรือไวยากรณ์ สามารถใช้การเรียนแบบออนไลน์ ส่วนการเรียนเชิงปฏิบัติการ เช่น การฝึกพูด การฝึกโต้ตอบ สนทนา สามารถใช้การเรียนแบบ on-site - การนำแอปพลิเคชันเข้ามาช่วยในการเรียนการสอน เช่น Quizlet - การจัดการเรียนการสอนที่เน้น Active learning มากขึ้น เช่น การแบ่งกลุ่มทำกิจกรรม การเรียนผ่านเกม การสร้างบัตรคำสำหรับถามตอบ และเน้นกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะของการพูด และการฟังมากขึ้น โดยกำหนดกิจกรรมจับคู่ สนทนา การเล่าเรื่องหน้าชั้นเรียน เป็นต้น - การจัดกิจกรรมนอกชั้นเรียน เพื่อให้นักศึกษาเห็นและสัมผัสผ่านการทดลองใช้ทักษะทางภาษาจีนที่เรียนมาในสถานการณ์จริง เช่น ห้างสรรพสินค้า สมาคมจีนต่าง ๆ ซึ่งทำให้ผู้เรียนได้รู้จักประยุกต์เนื้อหานำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ตารางที่ 2 รายละเอียดความต้องการต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนรายวิชาศึกษาทั่วไป (ต่อ)

รายละเอียดความต้องการต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนรายวิชาศึกษาทั่วไป

ผู้เรียน	ผู้สอน
4. ด้านประโยชน์หรือความคาดหวัง	
<ul style="list-style-type: none"> - ทำให้รู้คำศัพท์ วลี หรือประโยคภาษาจีนเบื้องต้น รวมทั้งการออกเสียงให้ถูกต้อง ซึ่งสามารถที่นำไปใช้ในการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้ อีกทั้งได้มีความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมจีน 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียนมีทักษะความรู้ด้านภาษาจีนควบคู่ไปกับสายวิชาชีพหรือสาขาวิชาหลักของตนเอง ทำให้สามารถนำความรู้ไปต่อยอดได้ อีกทั้งสามารถเพิ่มโอกาสในการหางานและการประกอบอาชีพในอนาคตจากการมีทักษะภาษาจีนได้
<ul style="list-style-type: none"> - สามารถนำความรู้พื้นฐานทางภาษาจีนที่ได้จากการเรียนไปต่อยอดเพื่อการเตรียมความพร้อมในการศึกษาต่อ ณ ประเทศที่มีการใช้ภาษาจีนเป็นภาษาในการติดต่อสื่อสาร 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียนได้เรียนรู้และเข้าใจวัฒนธรรมจีน และสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการทำงานในอนาคตได้
<ul style="list-style-type: none"> - การมีความรู้เบื้องต้นด้านภาษาจีน สามารถฟัง พูด อ่าน เขียนได้ในระดับพื้นฐาน ถือเป็นโอกาสในการทำงานและประกอบอาชีพในอนาคต 	<ul style="list-style-type: none"> - สามารถสื่อสารขั้นพื้นฐานได้ และสามารถนำเอาความรู้ที่ได้ศึกษามานำไปต่อยอดได้ เช่น การซื้อขายสินค้าและบริการต่าง ๆ การท่องเที่ยว เป็นต้น
5. ด้านลักษณะเด่นของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน	
<ul style="list-style-type: none"> - เน้นการปฏิบัติจริงเป็นหลัก เช่น เรื่องการพูด และการสอบพูด การรู้จักคำศัพท์และประโยค และสามารถอ่าน แปล และตอบได้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารได้จริง 	<ul style="list-style-type: none"> - มีการมอบหมายให้ผู้เรียนได้ทำโครงการหรือโครงการที่เป็นการนำวิชาความรู้ในสาขาของผู้เรียนเองมาผนวกหรือประยุกต์กับเรื่องของภาษาจีน
<ul style="list-style-type: none"> - การเรียนการสอนภาษาจีนที่มีการนำสื่อเทคโนโลยีหรือ แอปพลิเคชันต่างๆ (เกม Kahoot/Quizlet) มาใช้ในการเรียนการสอน 	<ul style="list-style-type: none"> - สามารถนำเอาความรู้ไปใช้ได้จริงเมื่อเจอกับสถานการณ์ที่จะต้องใช้ภาษาจีนขั้นพื้นฐาน โดยมีกิจกรรมนอกชั้นเรียนเป็นตัวช่วยสร้างบรรยากาศให้ผู้เรียนได้สัมผัสหรือทดลองใช้ความรู้ที่เรียนมา เช่น การใช้สถาบันขงจื้อเป็นแหล่งเรียนรู้เชิงวิชาการแก่ผู้เรียน เพื่อให้ได้พบปะกับเจ้าของภาษา

ตารางที่ 2 รายละเอียดความต้องการต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนรายวิชาศึกษาทั่วไป (ต่อ)

ผู้เรียน	ผู้สอน
สถานการณ์ต่าง ๆ ที่ทำให้เห็นถึงความสำคัญของการใช้ภาษาจีน สอดแทรกเรื่องวิถีชีวิตและวัฒนธรรมจีน เพื่อเสริมความรู้ให้ผู้เรียนเข้าใจประเทศและคนจีนมากขึ้น	- การเรียนการสอนที่มีการนำแอปพลิเคชันมาใช้ มีกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีความหลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนได้นำความรู้ทางภาษาจีนไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้

จากตารางที่ 2 รายละเอียดความต้องการต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนรายวิชาศึกษาทั่วไป ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากการให้ข้อมูลผ่านการสัมภาษณ์ของทั้งผู้เรียนและผู้สอน โดยเมื่อพิจารณาประเด็นความต้องการ ทั้ง 5 ด้าน ดังกล่าวข้างต้น จะพบได้ว่าความคิดเห็นของทั้งผู้เรียนและผู้สอนมีความใกล้เคียงและสอดคล้องกัน อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของแต่ละประเด็นความต้องการ ก็พบความน่าสนใจของข้อมูลที่จะเป็นเนื้อหาสำคัญสำหรับใช้ประกอบการจัดทำรูปแบบและแนวทางที่เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนสำหรับนักศึกษาในกลุ่มรายวิชาศึกษาทั่วไป กล่าวคือ 1) ด้านความต้องการ/ความจำเป็น พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่สะท้อนให้เห็นถึงความต้องการและความจำเป็นของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนรายวิชาศึกษาทั่วไป เนื่องจากเป็นภาษาที่สามารถนำไปใช้ได้จริงในอนาคต ทั้งยังเป็นการเพิ่มโอกาสและสร้างช่องทางการประกอบอาชีพในอนาคต รวมถึงการศึกษาต่อและการใช้ชีวิตของผู้เรียน จากการที่มีความรู้พื้นฐานด้านภาษาจีนและสามารถสื่อสารได้ 2) ด้านเนื้อหาและสาระ พบว่า ต้องการให้เน้นทักษะการฟัง การพูด การอ่าน การสนทนาในชีวิตประจำวัน และเนื้อหาการเรียนเหมาะสมสำหรับผู้เรียนที่ไม่มีพื้นฐานหรือมีพื้นฐานเล็กน้อย รวมทั้งมีเนื้อหาที่เฉพาะเจาะจงหรือเสริมความรู้สอดแทรกเข้ามา เช่น ภาษาจีนสำหรับการท่องเที่ยว วัฒนธรรมจีน เป็นต้น 3) ด้านรูปแบบและลักษณะการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน พบว่า ต้องการให้มีการจัดการเรียนการสอนที่ผสมผสานทั้งแบบ On site ที่ผู้สอนดูแลและแนะนำได้อย่างทั่วถึง และแบบออนไลน์สำหรับเป็นช่องทางในการฝึกฝนและเรียนรู้ด้วยตนเอง มีผู้สอนทั้งอาจารย์ไทยและอาจารย์จีน เพื่อให้ผู้เรียนได้สัมผัสและรู้สำเนียงที่ถูกต้องจากเจ้าของภาษา การจัดกิจกรรมนอกชั้นเรียนในรูปแบบต่าง ๆ การจัดการเรียนการสอนที่เน้น Active learning มากขึ้น เน้นการพูดภาษาจีนในชั้นเรียน และการใช้เกมในรูปแบบต่าง ๆ ประกอบการเรียนการสอนภาษาจีน 4) ด้านประโยชน์/ความคาดหวัง พบว่า ต้องการมีความรู้เบื้องต้นด้านภาษาจีนและสามารถฟัง พูด อ่าน เขียน

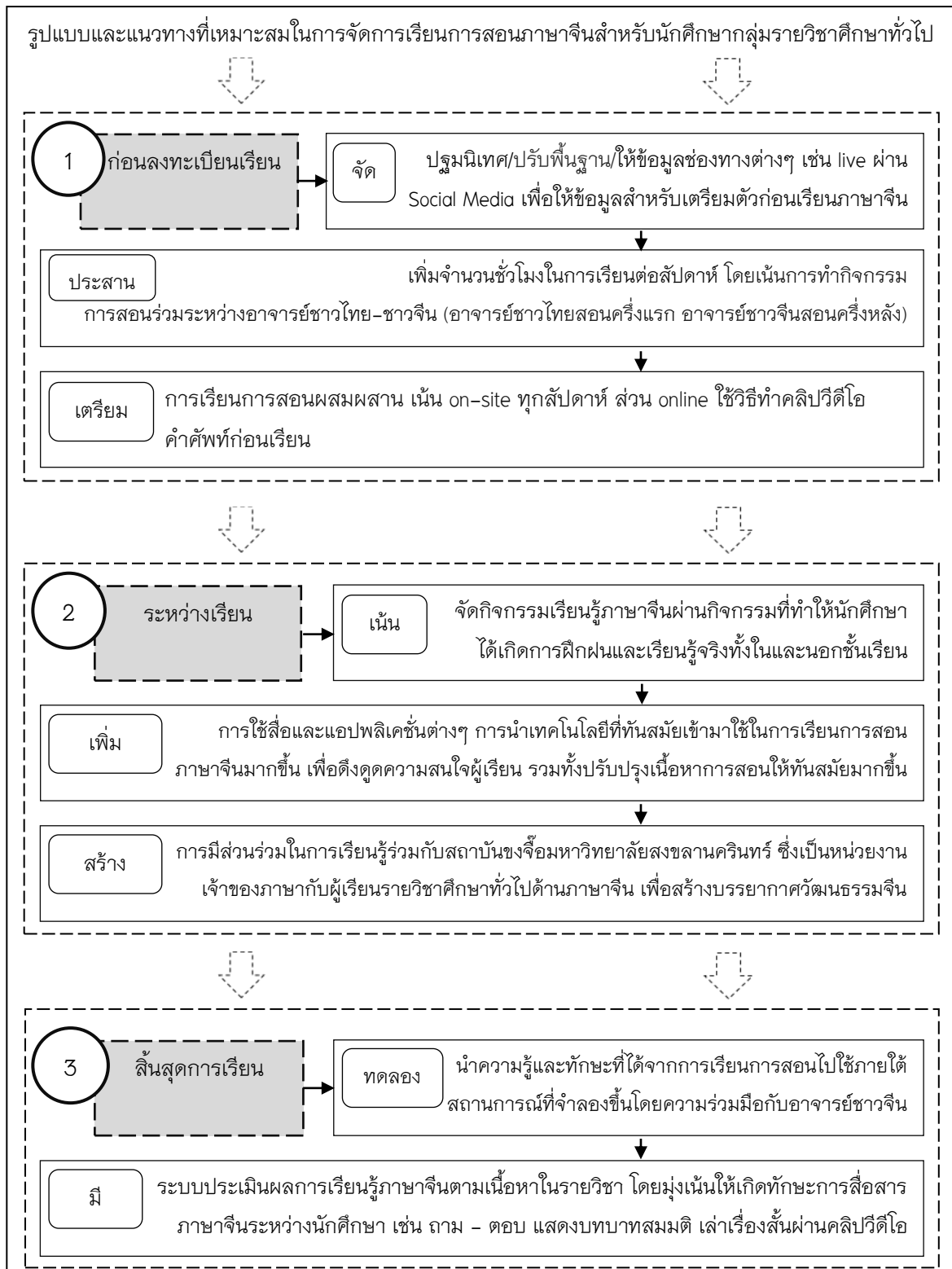

และสื่อสารในชีวิตประจำวันได้ในเบื้องต้น เพื่อเพิ่มโอกาสในการทำงาน การศึกษาต่อ และนำความรู้ไปต่อยอดเพื่อประกอบอาชีพในอนาคต และ 5) ด้านลักษณะเด่นของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนพบว่า ต้องการให้เน้นการปฏิบัติจริงเพื่อให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารได้จริง การนำสื่อเทคโนโลยีหรือแอปพลิเคชันต่าง ๆ มาใช้ในการเรียนการสอน

3. รูปแบบและแนวทางที่เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนสำหรับนักศึกษากลุ่มรายวิชาศึกษาทั่วไป ซึ่งจากผลการศึกษาในข้อที่ 1 และข้อที่ 2 ประกอบกับการสัมภาษณ์เชิงลึก และการประชุมสนทนากลุ่ม พบว่า รูปแบบและแนวทางที่เหมาะสม บนฐานแนวคิดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ก่อนลงทะเบียนเรียน ควรจัดให้มีการปฐมนิเทศเพื่อสร้างความเข้าใจและสร้างทัศนคติที่ดีในการเรียนภาษาจีน มีการเรียนปรับพื้นฐาน เรื่องลัทธิอักษรพินอิน (汉语拼音) การออกเสียงภาษาจีน (汉语发音) เส้นขีดพื้นฐานภาษาจีน (汉语基本笔画) การเขียนลำดับขีด (笔顺) และโครงสร้างอักษรจีน (汉字结构) หรือให้ข้อมูลผ่านช่องทางต่างๆ เช่น Live ผ่านสื่อ Social media เพื่อให้ข้อมูลสำหรับการเตรียมตัวก่อนเรียนภาษาจีน การประสานผู้เกี่ยวข้องเพื่อเพิ่มจำนวนชั่วโมงในการเรียนต่อสัปดาห์ โดยเน้นการทำกิจกรรมและวางแผนให้มีการสอนร่วมระหว่างอาจารย์ชาวไทย-ชาวจีน (อาจารย์ชาวไทยสอนครั้งแรก อาจารย์ชาวจีนสอนครั้งหลัง) และการจัดเตรียมการเรียนการสอนแบบผสมผสาน โดยเน้น On-site ทุกสัปดาห์ ส่วน Online ใช้วิธีจัดทำคลิปวิดีโอคำศัพท์ภาษาจีนในแต่ละบท เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนคำศัพท์มาก่อนล่วงหน้า พร้อมทั้งมีการออกแบบการประเมินผลการเรียนรู้ภาษาจีนนอกชั้นเรียนได้ด้วยตนเอง ทั้งนี้หากผู้เรียนยังไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ตามที่ผู้สอนได้วางแผนไว้ ผู้เรียนสามารถทบทวนผ่านคลิปวิดีโอได้อีกครั้ง ส่วนที่ 2 ระหว่างเรียน เน้นจัดกิจกรรมเรียนรู้ภาษาจีนผ่านกิจกรรมที่ทำให้นักศึกษาได้เกิดการฝึกฝนและเรียนรู้จริงทั้งในและนอกชั้นเรียน เช่นการนำผู้เรียนไปเรียนรู้วัฒนธรรมจีนการทอเกี่ยว การเขียนพู่กันจีน การชงชาโดยอาจารย์ชาวจีน ณ สถาบันขงจื้อมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เพื่อให้ผู้เรียนได้สัมผัสกับวัฒนธรรมจีนอย่างแท้จริง เพิ่มการใช้สื่อและแอปพลิเคชันต่าง ๆ การนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาใช้ในการเรียนการสอนภาษาจีนมากขึ้น เช่น การเรียนรู้เรื่องลำดับขีด (笔顺) ผ่านแอปพลิเคชันลำดับขีดอักษรจีน (汉字笔顺) การเรียนรู้และทบทวนคำศัพท์ผ่าน Quizlet การประเมินผลการเรียนรู้ผ่าน Quizzes เพื่อดึงดูดความสนใจผู้เรียน รวมทั้งปรับปรุงเนื้อหาการสอนให้ทันสมัยและตอบเจตจำนงผู้เรียนมากขึ้น เช่น เขียนจดหมาย (写信) ควรปรับแก้เป็นส่งอีเมล (发邮件) อีกทั้งแบบเรียนที่ใช้ยังมีประโยค “ไปเล่นอินเทอร์เน็ตที่ร้านเน็ต” (去网吧上网) ซึ่งจะขัดแย้งกับปัจจุบัน เนื่องจากคนส่วนใหญ่จะเล่นอินเทอร์เน็ตผ่านมือถือ (用手机上网) หรือเล่นอินเทอร์เน็ต

ที่บ้าน (在家上网) และแบบเรียนควรมีการปรับปรุงเพื่อตอบโจทย์ผู้เรียนและสามารถนำไปใช้ได้จริง เช่น การถาม “งานของคุณยุ่งไหม” (你工作忙吗?) ควรปรับแก้เป็น “การบ้านของเธอเยอะไหม” (你的作业多吗?) เพื่อให้ผู้เรียนได้นำไปใช้ได้จริงหลังจากที่ได้เรียนไปแล้ว ประโยคคำถาม “ตอนนี้กี่โมง” (现在几点?) ควรปรับแก้เป็น “เธอเลิกเรียนกี่โมง” (你几点下课?) และควรเพิ่มคำศัพท์เกี่ยวกับสถานที่ต่าง ๆ ตามบริบทของผู้เรียน เช่น มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (宋卡王子大学) สวนสัตว์สงขลา (宋卡动物园) สวนสาธารณะหาดใหญ่ (合艾公园) เป็นต้น ส่วนที่ 3 ล้นสุดการเรียนรู้ มีการทดลองการนำความรู้และทักษะที่ได้จากการเรียนการสอนไปใช้ภายใต้สถานการณ์ที่จำลองขึ้น โดยความร่วมมือกับอาจารย์ชาวจีน เช่น เมื่อเจอเพื่อนรุ่นราวคราวเดียวกันในครั้งแรก ควรทักทายอย่างไร เมื่อเจอผู้อาวุโสหรืออาจารย์ควรทักทายอย่างไร การถามข้อมูลเบื้องต้นของคู่สนทนา เช่น เธอชื่ออะไร (你叫什么名字?) เธอเป็นคนประเทศไหน (你是哪国人?) เบอร์โทรศัพท์ของเธอเบอร์อะไร (你的电话号码是多少?) อีเมลของคุณอีเมลอะไร (你的邮箱是什么?) และจัดให้มีระบบการประเมินผล การเรียนรู้ภาษาจีนตามเนื้อหาในรายวิชา โดยเน้นให้เกิดทักษะการสื่อสารภาษาจีน เช่น การถาม – ตอบ การแสดงบทบาทสมมติจากหัวข้อที่กำหนดให้ การเล่าเรื่องสั้นผ่านคลิปวิดีโอ เช่น การแนะนำสมาชิกในครอบครัว (介绍家人) เป็นต้น โดยรูปแบบและแนวทางที่เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนสำหรับนักศึกษาในกลุ่มรายวิชาศึกษาทั่วไปที่ผู้ให้ข้อมูลได้ให้ความเห็นไว้ สามารถสรุปรายละเอียดดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 รูปแบบและแนวทางที่เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนสำหรับนักศึกษา
กลุ่มรายวิชาศึกษาทั่วไป กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

อภิปรายผลการวิจัย

1. สภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนสำหรับนักศึกษาในกลุ่มรายวิชาศึกษาทั่วไป ภาควิชา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ได้แก่ การเรียนการสอนต่อสัปดาห์ที่มีจำนวนน้อยเกินไป ทำให้ไม่เพียงพอต่อการเรียนรู้ในเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับภาษาจีนซึ่งเป็นทักษะที่ต้องอาศัยระยะเวลาและผู้เรียนที่ไม่มีพื้นฐาน การขาดแรงจูงใจในการเรียนรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับภาษาจีน หรือรูปแบบการเรียนการสอนที่ยังขาดความน่าสนใจหรือไม่เหมาะสมต่อการเรียนภาษาจีนซึ่งผู้เรียนไม่มีหรือมีทักษะพื้นฐานที่แตกต่างกัน รวมทั้งระดับความยากของเนื้อหาที่ไม่เหมาะกับกลุ่มผู้เรียนในรายวิชาศึกษาทั่วไป ซึ่งผลการศึกษาค้นคว้าสอดคล้องกับ ธัญญรัตน์ มะลาศรี และ Wei Jingru (2560) ที่ได้สะท้อนให้เห็นว่า ปัจจัยหลักของปัญหาในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ได้แก่ ขาดแรงจูงใจ และการส่งเสริมการใช้ภาษาจีนนอกชั้นเรียน การเรียนการสอนไม่ได้เน้นการใช้ในชีวิตประจำวัน ทำให้ผู้เรียนภาษาจีนชาวไทยจำนวนน้อยมากที่จะสามารถใช้ทักษะทางภาษาจีนได้อย่างดี เนื่องจากการเรียนการสอนมุ่งเน้นเพื่อวัตถุประสงค์ แต่ไม่มุ่งเน้นทางด้านการใช้สื่อสารในชีวิตประจำวัน

2. ความต้องการของผู้เรียนและผู้สอนต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนสำหรับนักศึกษา กลุ่มรายวิชาศึกษาทั่วไป ภาควิชา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่สะท้อนให้เห็นถึงความต้องการและความจำเป็นของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนรายวิชาศึกษาทั่วไป เนื่องจากเป็นภาษาที่สามารถนำไปใช้ได้จริงในอนาคต ทั้งยังเป็นการเพิ่มโอกาสและสร้างช่องทางการประกอบอาชีพในอนาคต รวมถึงการศึกษาต่อและการใช้ชีวิตของผู้เรียน ด้านเนื้อหาและสาระ ต้องการให้เน้นทักษะการฟัง การพูด การอ่าน การสนทนาในชีวิตประจำวัน ด้านรูปแบบและลักษณะการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ต้องการให้มีการจัดการเรียนการสอนที่ผสมผสานทั้งแบบ On site ที่ผู้สอนดูแลและแนะนำได้อย่างทั่วถึง และแบบออนไลน์ สำหรับเป็นช่องทางในการฝึกฝนและเรียนรู้ด้วยตนเอง มีผู้สอนทั้งอาจารย์ไทยและอาจารย์จีน เพื่อให้ผู้เรียนได้สัมผัสและรู้สำเนียงที่ถูกต้องจากเจ้าของภาษา การจัดกิจกรรมนอกชั้นเรียนในรูปแบบต่าง ๆ การจัดการเรียนการสอนที่เน้น Active learning มากขึ้น การใช้เกมในรูปแบบต่าง ๆ ประกอบการเรียนการสอนภาษาจีน ด้านประโยชน์/ความคาดหวัง ต้องการมีความรู้เบื้องต้นด้านภาษาจีนและสามารถฟัง พูด อ่าน เขียน และสื่อสารในชีวิตประจำวันได้ในเบื้องต้น ด้านลักษณะเด่นของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ต้องการให้เน้นการปฏิบัติจริงเพื่อให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารได้จริง การนำสื่อเทคโนโลยีหรือแอปพลิเคชันต่าง ๆ มาใช้ในการเรียนการสอน ซึ่งจากผลการศึกษาในประเด็น ความต้องการดังกล่าวพบว่าสอดคล้องกับงานวิจัยของ อติเรก นวลศรี และ ปิยนันต์ คล้ายจันทร์ (2560) ที่ได้สรุปผลการศึกษาความต้องการในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ที่สามารถสรุปได้

6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความจำเป็น ส่วนใหญ่เห็นว่าปัจจุบันภาษาจีนถือเป็นภาษาที่มีผู้ใช้ในการติดต่อสื่อสารเพิ่มมากขึ้น จึงควรมีการเรียนรู้อาเซียนเพิ่มมากขึ้น 2) ด้านสาระเนื้อหาที่ควรจัดสอน ส่วนใหญ่เห็นว่าควรเน้นทักษะด้านการพูด ให้ความสำคัญกับการนำไปใช้ประโยชน์ในสถานการณ์จริง 3) ด้านรูปแบบและลักษณะการจัดการเรียนการสอน ส่วนใหญ่เห็นว่าควรมีการจัดการเรียนรู้โดยครูชาวไทยร่วมกับครูชาวจีนเจ้าของภาษา เพื่อผู้เรียนจะได้เรียนรู้ทักษะการออกเสียงและการใช้ภาษาจากเจ้าของภาษาโดยตรงด้วย 4) ด้านประโยชน์และความคาดหวังต่อการเรียนภาษาจีน ส่วนใหญ่เห็นว่าควรมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับภาษาจีน เพื่อสร้างความรอบรู้ที่นำไปสู่การใช้ประโยชน์ด้านต่าง ๆ ต่อไป 5) ด้านลักษณะเด่นของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ส่วนใหญ่เห็นว่าควรเน้นทักษะในการสื่อสารเพื่อใช้จริงในชีวิตประจำวัน เน้นการเสริมสร้างทักษะและประสบการณ์ในการใช้ภาษาจีนให้แก่ผู้เรียน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้และความมั่นใจให้ผู้เรียน และ 6) ด้านความคาดหวังต่อการจัดการเรียนการสอน ส่วนใหญ่เห็นว่าเมื่อผ่านการเรียนรู้ภาษาจีนแล้วจะสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ รวมถึงต่อยอดการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้น

3. รูปแบบและแนวทางที่เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนสำหรับนักศึกษา กลุ่มรายวิชาศึกษาทั่วไป บนฐานแนวคิดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ก่อนลงทะเบียนเรียน ควรจัดให้มีการปฐมนิเทศ เพื่อสร้างความเข้าใจและสร้างทัศนคติที่ดีในการเรียนภาษาจีน มีการเรียนปรับพื้นฐาน เรื่องสัทอักษรพินอิน การออกเสียงภาษาจีน เส้นขีดพื้นฐานภาษาจีน การเขียนลำดับขีด โครงสร้างอักษรจีนหรือให้ข้อมูลผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น Live ผ่านสื่อ Social media เพื่อให้ข้อมูลสำหรับการเตรียมตัวก่อนเรียนภาษาจีน เน้นการทำกิจกรรม และวางแผนให้มีการสอนร่วมระหว่างอาจารย์ชาวไทย-ชาวจีน และการจัดเตรียมการเรียนการสอนแบบผสมผสาน โดยเน้น On-site ทุกสัปดาห์ ส่วน Online ใช้วิธีจัดทำคลิปวิดีโอคำศัพท์ภาษาจีนในแต่ละบท เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนคำศัพท์มาก่อนล่วงหน้า พร้อมทั้งมีการออกแบบการประเมินผลการเรียนรู้ภาษาจีนนอกชั้นเรียนได้ด้วยตนเอง ส่วนที่ 2 ระหว่างเรียน เน้นจัดกิจกรรมเรียนรู้ภาษาจีนผ่านกิจกรรมที่ทำให้นักศึกษาได้เกิดการฝึกฝนและเรียนรู้จริงทั้งในและนอกชั้นเรียน เพิ่มการใช้สื่อและแอปพลิเคชันต่าง ๆ การนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาใช้ในการเรียนการสอนภาษาจีนมากขึ้น ส่วนที่ 3 สิ้นสุดการเรียน มีการทดลองการนำความรู้และทักษะที่ได้จากการเรียนการสอนไปใช้ภายใต้สถานการณ์ที่จำลองขึ้นโดยความร่วมมือกับอาจารย์ชาวจีน และจัดให้มีระบบการประเมินผลการเรียนรู้ภาษาจีนตามเนื้อหาในรายวิชา โดยเน้นให้เกิดทักษะการสื่อสารภาษาจีน เช่น การถาม - ตอบ การแสดงบทบาทสมมติจากหัวข้อที่กำหนดให้ การเล่าเรื่องสั้นผ่านคลิปวิดีโอ โดยเมื่อพิจารณาในรายละเอียดจะพบว่า ผลการศึกษา มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ จินตนา วิเศษจินดา และ สมพงษ์ จิตระดับ

(2561) ที่ได้เสนอแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนอย่างน่าสนใจ โดยสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ด้าน คือ 1) ด้านการจัดการเรียนการสอน ผู้สอนควรใช้กิจกรรมที่มีความหลากหลายสลับเปลี่ยนกันไป ในแต่ละคาบ สอดคล้องกับความแตกต่างของผู้เรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาจีนในการสื่อสารมากที่สุด รวมถึงการสอดแทรกวัฒนธรรมเจ้าของภาษาในกิจกรรมการเรียน 2) ด้านการใช้สื่อการเรียนรู้อินวิชาภาษาจีน ผู้สอนควรใช้สื่อเทคโนโลยีเข้ามาช่วยเพื่อดึงดูดความสนใจของผู้เรียน และ 3) ด้านการวัดและประเมินผล ผู้สอนควรวัดประเมินผลผ่านกิจกรรมการเรียนการสอนที่จัดขึ้นในชั้นเรียน ผ่านวิธี/เครื่องมือการวัดที่หลากหลาย ทั้งรายบุคคลและกลุ่ม และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนในการประเมินตนเอง

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่องรูปแบบและแนวทางที่เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนสำหรับ นักศึกษากลุ่มรายวิชาศึกษาทั่วไป กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ทำให้ เห็นได้ว่า การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนสำหรับนักศึกษากลุ่มรายวิชาศึกษาทั่วไปนั้น ถือเป็นความ ทำทายของทั้งผู้เรียนและผู้สอน ภายใต้คำถามที่ว่าทำอย่างไรให้ผู้เรียนได้เรียนอย่างมีความสุขและ สามารถได้รับความรู้และนำไปใช้ได้จริง และทำอย่างไรให้ผู้สอนได้เกิดความสุขจากการที่ได้เห็น พัฒนาการทางทักษะภาษาจีนที่ดีขึ้นของผู้เรียน สอดรับกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เนื่องจาก กลุ่มผู้เรียนไม่ได้เป็นนักศึกษาวิชาเอกภาษาจีน ทำให้พื้นฐานความรู้ความเข้าใจ คุณลักษณะส่วนบุคคล และความสนใจมีความแตกต่างกัน ส่วนผู้สอนก็อาจไม่คุ้นชินกับผู้เรียน เนื่องจากไม่ใช่ นักศึกษาวิชาเอก ที่หลักสูตรรับผิดชอบ ฉะนั้น ความท้าทายดังกล่าวจึงนำมาสู่การศึกษาเพื่อหารูปแบบและแนวทาง ที่เหมาะสมเพื่อยกระดับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนสำหรับนักศึกษากลุ่มรายวิชาศึกษาทั่วไป ซึ่งการศึกษาดังนี้ทำให้พบสภาพปัญหาที่สำคัญ กล่าวคือ ระยะเวลาการเรียนการสอนต่อสัปดาห์ที่มี จำนวนน้อยเกินไปไม่เพียงพอต่อการเรียนรู้ และการขาดแรงจูงใจในการเรียนรายวิชาที่เกี่ยวข้อง กับภาษาจีน เนื่องจากกลุ่มผู้เรียนไม่ได้เป็นนักศึกษาวิชาเอกที่มีความสนใจในภาษาจีนโดยตรง และ ในส่วนของความต้องการต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนสำหรับนักศึกษากลุ่มรายวิชา ศึกษาทั่วไป ก็พบว่า ต้องการให้ผู้สอนเน้นทักษะการฟัง การพูด และสามารถสื่อสารในชีวิตประจำวันได้ มีกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาจีนตามเนื้อหาในรายวิชาผ่านการปฏิบัติ ที่หลากหลายรูปแบบ เพื่อให้ได้ฝึกปฏิบัติจริง ส่วนรูปแบบและแนวทางที่เหมาะสมในการจัดการเรียน การสอนภาษาจีนสำหรับนักศึกษากลุ่มรายวิชาศึกษาทั่วไป แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ก่อนลงทะเบียนเรียน ควรจัดให้มีการปฐมนิเทศหรือให้ข้อมูลผ่านช่องทางต่าง ๆ เพื่อให้ข้อมูลสำหรับ

การเตรียมตัวก่อนเรียนภาษาจีน ส่วนที่ 2 ระหว่างเรียน เน้นจัดกิจกรรมเรียนรู้ภาษาจีนผ่านกิจกรรมที่ทำให้นักศึกษาได้เกิดการฝึกฝนและเรียนรู้จริงทั้งในและนอกชั้นเรียน และส่วนที่ 3 ล้นสุดการเรียนรู้จัดให้มีระบบการประเมินผลการเรียนรู้ภาษาจีนตามเนื้อหาในรายวิชา โดยเน้นให้เกิดทักษะการสื่อสารภาษาจีน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 หน่วยงานที่รับผิดชอบเรื่องการจัดการเรียนสอน ทั้งของระดับมหาวิทยาลัยและระดับคณะ ควรมีนโยบายและแนวทางส่งเสริมการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่ได้จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เพื่อยกระดับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในรายวิชาศึกษาทั่วไปให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น โครงการอบรมพัฒนาสื่อ การสอน โครงการสนับสนุนงบประมาณจัดทำสื่อการสอน เป็นต้น

1.2 หลักสูตรภาษาจีนและอาจารย์ผู้สอนควรนำรูปแบบและแนวทางที่เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนสำหรับนักศึกษาในกลุ่มรายวิชาศึกษาทั่วไปการที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ไปประยุกต์ใช้ในทางปฏิบัติให้เกิดขึ้นเป็นรูปธรรม เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อทั้งผู้สอนเองในการพัฒนาคุณภาพการสอน และเกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนในมิติต่าง ๆ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาและออกแบบสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมสำหรับการเรียนการสอนภาษาจีนในกลุ่มผู้เรียนรายวิชาศึกษาทั่วไป โดยนำรายวิชาต่าง ๆ ที่เปิดการเรียนการสอนในรายวิชาศึกษาทั่วไปมาเป็นกรณีศึกษา

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสนใจและความต้องการในการเรียนภาษาจีนของนักศึกษากลุ่มรายวิชาศึกษาทั่วไป เพื่อให้ได้ทราบข้อมูลเชิงปริมาณและทราบปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อความสนใจและความต้องการในการเรียนภาษาจีน ซึ่งผลการศึกษาจะเป็นข้อมูลสำคัญสำหรับใช้ประกอบการพัฒนาและยกระดับการจัดการเรียนการสอน

รายการอ้างอิง

- จินตนา วิเศษจินดา, และสมพงษ์ จิตระดับ. (2561). แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย. *Veridian E-Journal, Silpakorn University*, 11(2), 445–455.
- ชาย โพธิ์ลีดา. (2564). *ศาสตร์และศิลป์การวิจัยเชิงคุณภาพ* (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ณัฐกานต์ ทวีวัฒนเศรษฐ์. (2563). การศึกษาแบบเรียนรายวิชาภาษาจีนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในด้านความสอดคล้องและต่อเนื่องกับแบบเรียนรายวิชาภาษาจีน หมวดวิชาศึกษาทั่วไปในระดับอุดมศึกษา ให้มีความพร้อมทางทักษะภาษาแห่งศตวรรษที่ 21 เพื่อสร้างนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. *วารสารจีนศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*, 13(2), 487-508.
- ทิตนา แคมมณี. (2560). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธัญญารัตน์ มะลาศรี, และ Wei Jingru. (2560). การจัดเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาจีนสำหรับผู้เรียนชาวไทย. *วารสารวิจัยราชภัฏกรุงเทพฯ*, 4(3), 81-90.
- ฝ่ายทะเบียนและประมวลผล สำนักการศึกษาและนวัตกรรมการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. (2564). *สถิติการลงทะเบียนเรียนของนักศึกษาในรายวิชาศึกษาทั่วไปในรายวิชาทางด้านภาษาจีน*. สืบค้นจาก <https://reg.psu.ac.th/reg/>
- ภูมิภควัจช์ ภูมิพงศ์ชคร. (2563). การบริหารจัดการชั้นเรียนเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. *วารสารสหวิทยาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 3(3), 591-600.
- มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. (2564). *คู่มือการศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์*. สืบค้นจาก <https://edumannual.psu.ac.th/>
- สมิทธิรักษ์ จันทักษ์. (2561). การพัฒนารูปแบบการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป วิทยาลัยดุสิตธานี กรุงเทพมหานคร. *วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี*, 12(1), 263-278.
- อดิเรก นवलศรี, และปิยนันต์ คล้ายจันทร์. (2560). ศึกษาความต้องการและแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครนนทบุรี. *สุทธิปริทัศน์*, 31(97), 178-192.
- อภิสรพา พรรัตน์านุกูล. (2562). การศึกษาสภาพปัจจุบันของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาแบบเน้นงานปฏิบัติกับการสอนภาษาจีนสำหรับผู้เรียนชาวไทย. *วารสารจีนศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*, 12(1), 140-162.
- Anita, W. (2013). *Educational Psychology*. (12th ed.) Boston, MA: Pearson Education Inc.
- Creswell, J. W. (2014). *Research Design: A qualitative, quantitative, and mixed method approaches*. Thousand Oaks: SAGE Publications.
- Dewey, J. (1938). *Experience and education*. New York: Macmillan.